

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.6.2019
COM(2019) 504 final

Priporočilo za

PRIPOROČILO SVETA

**v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2019 in mnenje Sveta o
konvergenčnem programu Danske za leto 2019**

Priporočilo za

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2019 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2019

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ in zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 21. novembra 2018 sprejela letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2019. Pri tem je ustrezno upoštevala evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je na zasedanju 21. marca 2019 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 21. novembra 2018 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem Danske ni opredelila kot ene od držav članic, za katere bo opravljen poglobljen pregled.
- (2) Poročilo o državi za Dansko² za leto 2019 je bilo objavljeno 27. februarja 2019. V njem so bili ocenjeni napredek Danske pri izvajanju nanjo naslovljenih priporočil, ki jih je Svet sprejel 13. julija 2018, nadaljnje ukrepanje po priporočilih, sprejetih v prejšnjih letih, in napredek pri doseganju njenih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020.

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² SWD(2019) 1003 final.

- (3) Danska je 15. marca 2019 predložila nacionalni reformni program za leto 2019 in 10. aprila 2019 konvergenčni program za leto 2019. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.
- (4) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (v nadaljnjem besedilu: skladi ESI) za obdobje 2014–2020. Kot je določeno v členu 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³, lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je zagotovila dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem⁴.
- (5) Za Dansko trenutno velja preventivni del Pakta za stabilnost in rast. Vlada v konvergenčnem programu za leto 2019 načrtuje nominalni primanjkljaj v višini 0,1 % BDP v letih 2019 in 2020. Na podlagi preračunanega strukturnega salda⁵ bo srednjeročni proračunski cilj, in sicer strukturni primanjkljaj v višini 0,5 % BDP, v celotnem programskem obdobju in do leta 2025 še naprej presežen. V skladu s konvergenčnim programom za leto 2019 naj bi dolg sektorja država kot odstotek BDP v letu 2019 padel na 33,4 % in ostal stabilen v letu 2020, nato pa se povečal na 37,8 % BDP do leta 2025. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo te proračunske projekcije, je verjeten v programskem obdobju. Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2019 naj bi strukturni saldo dosegel presežek v višini 0,9 % BDP v letu 2019 in 1,0 % BDP v letu 2020, kar je nad srednjeročnim proračunskim ciljem. Tveganja so povezana z izpadom prihodkov zaradi volatilnih komponent, zlasti davka na donos pokojninskih skladov. Na splošno Svet meni, da bo Danska v letih 2019 in 2020 izpolnjevala določbe Pakta za stabilnost in rast.
- (6) Za danski sistem raziskav in inovacij so značilne visoke ravni naložb, močna kadrovska podlaga in znanstvena odličnost. Vendar je okolje za raziskave in inovacije na Danskem skoncentrirano na razmeroma majhno število udeležencev, kot so velika podjetja in fundacije, večinoma v farmacevtskem in biotehnološkem sektorju, zaradi česar je sistem raziskav in inovacij potencialno dovzeten za zunanje šoke. Zato se zdi, da bi bilo mogoče še izboljšati naložbe v razširitev visoko inovativnih podjetij.
- (7) Ključno za spodbujanje trajnostne in vključujoče rasti na Danskem je, da se v času demografskih in tehnoloških sprememb zagotovi ponudba delovne sile in obravnava njeno pomanjkanje, zlasti kvalificiranih delavcev in strokovnjakov za informacijske in komunikacijske tehnologije. Verjetno je, da bodo reforme in naložbe, ki izboljšujejo privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter s tem povečujejo stopnjo udeležbe v njima, pozitivno vplivale na ponudbo kvalificiranih delavcev. Stalne naložbe v izobraževanje odraslih in vseživljenjsko učenje ter digitalne spretnosti in znanja bi lahko prav tako pomagale pri reševanju te problematike. Poleg tega bi bilo

³ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ Ciklično prilagojeni saldo brez enkratnih in drugih začasnih ukrepov, ki ga je Komisija preračunala z uporabo skupno dogovorjene metodologije.

koristno v ospredje postaviti boljše vključevanje marginaliziranih in prikrajšanih skupin na trg dela. To se nanaša zlasti na mlade z nizko izobrazbo, ljudi z migrantskim ozadjem ter osebe z zmanjšano delovno zmožnostjo in invalide. Poleg tega še naprej del problematike ostaja učni uspeh otrok z migrantskim ozadjem.

- (8) Kljub kakovostnim cestam se prometni zastoji povečujejo, zlasti v okolici velikih mest. Poleg tega je treba razogljčiti prometni sektor, kar kaže na priložnosti za naložbe v trajnostno prometno infrastrukturo, da bi razogljčili prometni sektor in odpravili zastoje v cestnem prometu, vključno z izgradnjo infrastrukture za alternativna goriva. Vlada je pripravila načrt za ublažitev zastojev v okolici večjih mest. Načrt, s katerim bo v obdobju med letoma 2020 in 2030 načrtu dodeljenih 112 milijard DKK (skoraj 6 % BDP), še ni bil sprejet.
- (9) Medtem ko raven produktivnosti v danskem gospodarstvu ostaja med najvišjimi v EU, se rast produktivnosti že desetletja zmanjšuje. Izvozna podjetja kažejo višjo rast produktivnosti kot podjetja, ki so zaščitena pred konkurenčnimi pritiski tujih družb. Danska je sprejela ukrepe za podporo rasti produktivnosti družb v sektorjih storitev, usmerjenih na domači trg, vendar rast produktivnosti in konkurenčnost v teh sektorjih še vedno zaostajata. Danska je izvedla ukrepe za povečanje konkurence v finančnem sektorju in nadaljevala izvajanje strategije za javne službe.
- (10) Po več letih hitre rasti cen se zdijo stanovanjske nepremičnine precenjene, zlasti na osrednjih urbanih območjih. Vendar se je rast cen stanovanjskih nepremičnin v letu 2018 umirila in je zmerna. Poleg tega je razmerje med zadolženostjo gospodinjstev in razpoložljivim dohodkom kljub stalnemu zmanjševanju še vedno najvišje v EU. Delež hipotekarnih posojil s spremenljivo obrestno mero in moratorijem na odplačevanje dolga se postopno zmanjšuje, vendar je še vedno velik. Zdi se, da so novi makrobonitetni ukrepi zaježili porast novih hipotekarnih posojil z zelo visokim razmerjem med dolgom in dohodkom ter med vrednostjo kredita in vrednostjo zastavljenih nepremičnin. Danski organi so v zadnjih letih aktivirali tudi proticiklični kapitalski blažilnik in izvedli ukrepe za povečanje odpornosti bank ter sprejeli reformo davka na nepremičnine (ki bo začela učinkovati leta 2021), da bi se končala prociklična ureditev obdavčitve nepremičnin. Kljub temu pa kombinacija zelo visokih razmerij med posojilom in dohodki, velikega dolga z visoko obrestno občutljivostjo in precenjenosti nepremičnin predstavlja tveganje za gospodarsko in finančno stabilnost, zato je potrebno stalno spremljanje.
- (11) Po velikem škandalu v zvezi s pranjem denarja, v katerega je bila vključena največja danska finančna institucija, je preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma za Dansko postalo prednostna naloga. Danski parlament je dosegel politično soglasje glede okrepitve nadzora in novega svežnja o preprečevanju pranja denarja, ki vključuje strategijo za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma. Strategija je zasnovana na osmih stebrih, med katerimi je krepitev sodelovanja med nadzorniki, finančnoobveščevalno enoto in drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi. Vendar vsi izzivi še niso odpravljeni in finančni nadzornik mora sprejeti še dodatne ukrepe in smernice za krepitev nadzora na teh področjih. Pozornost bi bilo treba nameniti učinkovitemu izvajanju teh ukrepov po njihovem sprejetju.
- (12) Z načrtovanjem programov skladov EU za obdobje 2021–2027 bi se lahko prispevalo k odpravi nekaterih vrzeli, ki so bile opredeljene v priporočilih, zlasti na področjih iz

Priloge D k poročilu o državi⁶. To bi Danski omogočilo, da ob upoštevanju regionalnih razlik ta sredstva kar najbolje uporabi za opredeljene sektorje.

- (13) V okviru evropskega semestra za leto 2019 je Komisija izvedla izčrpno analizo ekonomske politike Danske in jo objavila v poročilu o državi za leto 2019. Prav tako je ocenila konvergenčni program za leto 2019 in nacionalni reformni program za leto 2019 ter ukrepanje po priporočilih, ki jih je Danska prejela v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Unije z vključitvijo prispevka na ravni Unije v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialnoekonomsko politiko na Danskem, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami Unije.
- (14) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil konvergenčni program za leto 2019 in meni⁷, da bo Danska po pričakovanjih izpolnila določbe Pakta za stabilnost in rast –

PRIPOROČA, da Danska v letih 2019 in 2020 ukrepa tako, da:

1. Ekonomsko politiko v zvezi z naložbami osredotoči na izobraževanje ter spretnosti in znanja ter raziskave in inovacije, da se razširi inovacijska baza z vključitvijo več podjetij, in na trajnostni promet, da se reši problematika prometnih zastojev.
2. Zagotovi učinkovit nadzor in izvrševanje okvira za preprečevanje pranja denarja.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

⁶ SWD(2019) 1003 final.

⁷ V skladu s členom 9(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.